



**KPA**

**w Powiatowych Urzędach Pracy**

Falenty, 30 listopada 2011 r.

# Pozbawienie statusu bezrobotnego

Starosta, z zastrzeżeniem art. 75 ust. 3, pozbawia statusu bezrobotnego bezrobotnego, który:

1) nie spełnia warunków, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 2;

2) otrzymał pożyczkę z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych lub instytucji z udziałem środków publicznych na podjęcie działalności pozarolniczej lub rolniczej albo otrzymał jednorazowo środki na podjęcie działalności gospodarczej, o których mowa w art. 46 ust. 1 pkt 2; pozbawienie statusu bezrobotnego następuje od następnego dnia po dniu otrzymania środków na podjęcie działalności;

2a) otrzymał jednorazowo środki z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych lub z instytucji z udziałem środków publicznych na podjęcie działalności gospodarczej, rolniczej lub na wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej; pozbawienie statusu bezrobotnego następuje od następnego dnia po dniu otrzymania środków na podjęcie działalności lub na wniesienie wkładu;

2b) rozpoczął realizację indywidualnego programu zatrudnienia socjalnego lub podpisał kontrakt socjalny, o których mowa w art. 50 ust. 2 pkt 2; pozbawienie statusu bezrobotnego następuje od następnego dnia po dniu rozpoczęcia realizacji indywidualnego programu zatrudnienia socjalnego lub podpisania kontraktu socjalnego;

# Pozbawienie statusu bezrobotnego

- 3) odmówił bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy określonej w ustawie lub poddania się badaniom lekarskim lub psychologicznym, mającym na celu ustalenie zdolności do pracy lub udziału w innej formie pomocy określonej w ustawie; pozbawienie statusu bezrobotnego następuje od dnia odmowy na okres:
- a) 120 dni w przypadku pierwszej odmowy,
  - b) 180 dni w przypadku drugiej odmowy,
  - c) 270 dni w przypadku trzeciej i każdej kolejnej odmowy;
- 4) nie stawił się w powiatowym urzędzie pracy w wyznaczonym terminie i nie powiadomił w okresie do 7 dni o uzasadnionej przyczynie tego niestawiennictwa; pozbawienie statusu bezrobotnego następuje od dnia niestawienia się w powiatowym urzędzie pracy odpowiednio na okres wskazany w pkt 3, w zależności od liczby niestawiennictw;

# Pozbawienie statusu bezrobotnego

- 4a) nie stawił się w powiatowym urzędzie pracy w terminie, o którym mowa w art. 73 ust. 2a;
- 6) złożył wniosek o pozbawienie statusu bezrobotnego;
- 7) z własnej winy przerwał szkolenie, staż lub wykonywanie prac, o których mowa w art. 73a, lub inną formę pomocy określoną w ustawie; pozbawienie statusu bezrobotnego następuje od dnia przerwania na okres wskazany w pkt 3;
- 8) po skierowaniu nie podjął szkolenia, przygotowania zawodowego dorosłych, stażu, wykonywania prac, o których mowa w art. 73a, lub innej formy pomocy określonej w ustawie; pozbawienie statusu bezrobotnego następuje od następnego dnia po dniu skierowania na okres wskazany w pkt 3;

# Pozbawienie statusu bezrobotnego

**9)** pozostaje niezdolny do pracy wskutek choroby lub przebywania w zakładzie leczenia odwykowego przez nieprzerwany okres 90 dni, przy czym za okres nieprzerwany uważa się również okresy niezdolności do pracy wskutek choroby oraz przebywania w zakładzie leczenia odwykowego w sytuacji, gdy każda kolejna przerwa między okresami niezdolności do pracy wynosi mniej niż 30 dni kalendarzowych; pozbawienie statusu bezrobotnego następuje z upływem ostatniego dnia wskazanego okresu 90-dniowego;

**10)** nie przedstawił zaświadczenia o niezdolności do pracy wskutek choroby, o którym mowa w art. 80 ust. 2;

**11)** z własnej winy przerwał program przygotowania zawodowego dorosłych, nie przystąpił do egzaminu kwalifikacyjnego, czeladniczego lub sprawdzającego.

# Powiązane przepisy KPA

*Art. 6. Organy administracji publicznej działają na podstawie przepisów prawa.*

*Art. 9. Organy administracji publicznej są obowiązane do należytego i wyczerpującego informowania stron o okolicznościach faktycznych i prawnych, które mogą mieć wpływ na ustalenie ich praw i obowiązków będących przedmiotem postępowania administracyjnego. Organy czuwają nad tym, aby strony i inne osoby uczestniczące w postępowaniu nie poniosły szkody z powodu nieznanomości prawa, i w tym celu udzielają im niezbędnych wyjaśnień i wskazówek.*

# Zamknięty katalog przyczyn

Wyrok WSA we Wrocławiu z dnia 28 stycznia 2010 r. sygn. IV SA/Wr 313/09 CBOSA

Brak posiadania aktualnego dowodu osobistego nie może skutkować pozbawieniem statusu osoby bezrobotnej. Jako niezgodne z prawem należy uznać rozstrzygnięcie stwierdzające, że brak możliwości potwierdzenia tożsamości za pomocą aktualnego dowodu osobistego i co się z tym wiąże brak możliwości potwierdzenia zdolności i gotowości do pracy, skutkuje utratą statusu osoby bezrobotnej.

# Pozbawienie statusu poszukującego pracy

Starosta pozbawia osobę zarejestrowaną statusu poszukującego pracy, jeśli poszukujący pracy:

- 1) nie utrzymuje kontaktu z powiatowym urzędem pracy co najmniej raz na 90 dni w celu potwierdzenia zainteresowania pomocą określoną w ustawie;
- 2) nie stawił się w powiatowym urzędzie pracy w wyznaczonym terminie, który został ustalony między poszukującym pracy a tym urzędem, i nie powiadomił w terminie 7 dni o uzasadnionej przyczynie tego niestawiennictwa;
- 3) nie podjął przygotowania zawodowego dorosłych albo nie podjął lub przerwał indywidualny plan działania, szkolenie, studia podyplomowe, o których mowa w art. 42a, albo uczestnictwo w programie specjalnym lub nie przystąpił do egzaminu, o którym mowa w art. 40 ust. 3a;
- 4) złożył wniosek o rezygnację z pomocy określonej w ustawie świadczonej przez powiatowy urząd pracy.



# Zasada działania w oparciu o przepisy prawa

Wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego we Wrocławiu z dnia 19 lipca 2011 r. IV SA/Wr 216/2011 LexPolonica nr 2610812

W przypadku osób posiadających status bezrobotnych, przerwanie indywidualnego planu działania nie skutkuje pozbawieniem statusu bezrobotnego. Taki skutek wywołuje natomiast przerwanie indywidualnego planu działania tylko w przypadku osób zarejestrowanych jako poszukujących pracy.

# Elementy uznania administracyjnego

Wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 9 lutego 2011 r. II SA/Wa 1968/2010 LexPolonica nr 2562358

Ustawa o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy nie zobowiązuje bezrobotnego w każdym przypadku do przyjęcia przedstawionej propozycji pracy, niemniej jednak ustanowienie sankcji w postaci pozbawienia statusu osoby bezrobotnego, który odmówił bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji pracy wskazuje, że na bezrobotnym ciąży powinność współpracy z urzędem pracy w celu wyjścia z bezrobocia i podjęcia zatrudnienia. Nie każdy podany przez bezrobotnego powód odmowy przyjęcia propozycji odpowiedniej pracy może być zatem uznany za uzasadnioną przyczynę.

# Nienależnie pobrane świadczenia - ulgi

Starosta może odroczyć termin płatności lub rozłożyć na raty nienależnie pobrane świadczenie, zwrot refundacji oraz jednorazowo przyznanych środków w przypadkach, o których mowa w art. 46 ust. 2 i 3, albo po zasięgnięciu opinii powiatowej rady zatrudnienia umorzyć te należności w całości albo w części, jeżeli wystąpiła jedna z przesłanek:

- 1) w postępowaniu egzekucyjnym lub na podstawie innych okoliczności lub dokumentów stwierdzono, że osoba lub inny podmiot, które pobrały nienależne świadczenie, refundację lub otrzymały jednorazowo środki, o których mowa w art. 46 ust. 1, nie posiadają majątku, z którego można dochodzić należności;
- 2) dochodzenie należności mogłoby pozbawić osobę, która pobrała nienależne świadczenie lub otrzymała jednorazowo środki, o których mowa w art. 46 ust. 1 pkt 2, albo osobę pozostającą na jej utrzymaniu niezbędnych środków utrzymania;
- 3) osoba, która pobrała nienależne świadczenie lub otrzymała jednorazowo środki, o których mowa w art. 46 ust. 1 pkt 2, zmarła, nie pozostawiając majątku, z którego można dochodzić należności;
- 4) zachodzi uzasadnione przypuszczenie, że w postępowaniu egzekucyjnym nie uzyska się kwoty nienależnie pobranego świadczenia, refundacji lub jednorazowo przyznanych środków, o których mowa w art. 46 ust. 1, przewyższającej wydatki egzekucyjne.

# Powiązane przepisy KPA

*Art. 7. W toku postępowania organy administracji publicznej stoją na straży praworządności, z urzędu lub na wniosek stron podejmują wszelkie czynności niezbędne do dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego oraz do załatwienia sprawy, mając na względzie interes społeczny i słuszny interes obywateli.*

*Art. 11. Organy administracji publicznej powinny wyjaśniać stronom zasadność przesłanek, którymi kierują się przy załatwieniu sprawy, aby w ten sposób w miarę możliwości doprowadzić do wykonania przez strony decyzji bez potrzeby stosowania środków przymusu.*

# Uznaniowy charakter decyzji

Wyrok WSA w Warszawie z dnia 8 kwietnia 2011 r. II SA/Wa 95/11  
LexPolonica nr 2576213

Rozstrzygnięcie w przedmiocie umorzenia w całości lub w części nienależnie pobranego świadczenia następuje w drodze uznaniowej decyzji właściwego organu. Uznaniowość ta nie oznacza jednakże całkowitej i niekontrolowanej dowolności organu w tej kwestii, albowiem przepis art. 76 ust. 7 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy określa cztery samodzielne przesłanki warunkujące umorzenie nienależnie pobranego świadczenia, wyznaczając w ten sposób granice uznania administracyjnego. Ponadto, postępowanie prowadzone w tym przedmiocie winno respektować reguły określone w KPA. Oznacza to, że organ, podejmując decyzję administracyjną w przedmiocie umorzenia nienależnie pobranego świadczenia, jest związany również regułami postępowania administracyjnego, określającymi jego obowiązki zarówno w zakresie prowadzenia postępowania, jak również orzekania.

# Uznaniowy charakter decyzji

W ocenie sądu, negatywna opinia powiatowej rady zatrudnienia nie zwalnia organów od obowiązku zbadania, czy w sprawie zachodzą przesłanki umorzenia należności wymienione w art. 76 ust. 7 ustawy. W przypadku bowiem stwierdzenia wystąpienia co najmniej jednej z przesłanek umorzenia należności organ winien, w ramach uznania administracyjnego, kierując się zasadą uwzględniania interesu społecznego i słusznego interesu strony (art. 7 kpa), rozstrzygnąć sprawę. Warto w tym miejscu zwrócić uwagę, że w orzecznictwie sądowoadministracyjnym przyjmuje się, że „Jeżeli interes społeczny nie stoi temu na przeszkodzie ani nieprzekracza to możliwości organu, organ ten ma obowiązek załatwić sprawę w sposób pozytywny dla strony” (tak: wyrok NSA z dnia 11 czerwca 1981 r. SA 820/81 ONSA 1981/1 poz. 57; wyrok NSA z dnia 25 stycznia 2007 r., I OSK 1800/2006). W orzecznictwie przyjmuje się też, że w przypadku decyzji negatywnej organ ma obowiązek precyzyjnie wskazać, o jaki interes publiczny (ogólny) chodzi i udowodnić, że jest on na tyle ważny i znaczący, że bezwzględnie wymaga ograniczenia uprawnień indywidualnych (por. wyrok WSA w Warszawie z dnia 13 czerwca 2008 r. II SA/Wa 241/2008).

# Badanie przesłanek

Wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Krakowie z dnia 6 kwietnia 2011 r. III SA/Kr 927/2010  
LexPolonica nr 2575917

Art. 76 ust. 7 ustawy zawiera cztery różne przesłanki mogące być podstawą umorzenia należności, każda z nich określa inną sytuację faktyczną uzasadniającą umorzenie, dlatego organ powinien dokonać analizy sytuacji skarżącej pod kątem wystąpienia każdej z tych przesłanek (za wyjątkiem oczywiście art. 76 ust. 7 pkt 3) i wyjaśnić, dlaczego mają one lub nie mają zastosowania w przypadku skarżącej oraz czy kwalifikują do umorzenia w całości lub części należności.

# Forma prawna załatwiania spraw

Powiązany przepis KPA:

*Art. 104. § 1. Organ administracji publicznej załatwia sprawę przez wydanie decyzji, chyba że przepisy kodeksu stanowią inaczej.*



# Przykład

**Art. 45. 1.** Starosta może dokonywać z Funduszu Pracy przez okres do 12 miesięcy zwrotu kosztów przejazdu z miejsca zamieszkania i powrotu do miejsca zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, lub przez okres odbywania u pracodawcy stażu, przygotowania zawodowego dorosłych lub odbywania zajęć z zakresu poradnictwa zawodowego lub pomocy w aktywnym poszukiwaniu pracy osobie, która spełnia łącznie następujące warunki:

- 1)** na podstawie skierowania powiatowego urzędu pracy podjęła zatrudnienie lub inną pracę zarobkową, przygotowanie zawodowe dorosłych, staż lub została skierowana na zajęcia z zakresu poradnictwa zawodowego lub pomocy w aktywnym poszukiwaniu pracy i dojeżdża do tych miejsc;
- 2)** uzyskuje wynagrodzenie lub inny przychód w wysokości nieprzekraczającej 200 % minimalnego wynagrodzenia za pracę.

# Forma załatwienia sprawy

Postanowienie Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu z dnia 4 marca 2010 r. II SA/Po 957/2009 LexPolonica nr 2281227

Artykuł 45 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy nie zawierają regulacji mówiącej w jakiej formie o zwrocie kosztów przejazdów i powrotu do miejsca zamieszkania organ orzeka. Należy więc odwołać się do ogólnego przepisu art. 9 ust. 1 powołanej ustawy. Z powołanego przepisu wynika m.in., że w decyzję wydaje się również w przypadku innych niż zasiłek i stypendium świadczeń finansowanych z Funduszu Pracy, które nie wynikają z zawartych umów. Zważywszy, iż zwrot bezrobotnemu kosztu przejazdu do pracodawcy i powrotu do miejsca zamieszkania jest finansowany z Funduszu Pracy, uznać należy, że orzeka się w jego przedmiocie w formie decyzji administracyjnej.



**Dziękuję**